

av Maria Ferm m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2012/13:69 Kränkande
fotografering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den föreslagna lagstiftningen i 4 kap. brottsbalken ska ges en tidsbegränsad giltighet om fem år och följas upp och utvärderas under den tiden, för att därmed bli föremål för förnyat ställningstagande av riksdagen.

Motivering

Genom propositionen kriminaliseras enligt regeringens mening fotografering som innebär ett intrång i den fredade sfär som enskilda bör ha rätt till i förhållande till enskilda. Detta ska ske genom att tagande av olovliga bilder av personer som befinner sig inomhus i en bostad eller på en toalett, i ett omklädningsrum eller ett annat liknande utrymme, kriminaliseras. Miljöpartiet bedömer att det finns fog för denna kriminalisering men att det samtidigt finns ett antal problem och svagheter i propositionen som föranleder särskild uppmärksamhet. Detta medför att vi sammantaget tillstyrker propositionen men anser att lagen bör tidsbegränsas.

En tidsbegränsning bör ske

Det förslag riksdagen nu ska ta ställning till, baseras till stora delar, om än inte fullt ut, på departementspromemorian (Ds 2011:1) Olovlig fotografering. Efter omfattande remisskritik och kritik av lagrådet, har regeringen nu presenterat ett mer minimalistiskt förslag än det som föreslogs i utredningen. Ett förslag som enligt regeringen ska ta sikte på hur bilden tagits och inte innehållet i bilden. Samtidigt framförs från

Journalistförbundet. Sveriges television, Sveriges radio, Tv4, Tidningsutgivarna och flera andra remissinstanser en farhåga för att förslaget kommer innebära en inskränkning av meddelarfriheten och anskaffarfriheten, att fotografer och andra kommer dra sig för att ta fullt berättigade bilder. Regeringen skriver också själv att fotografering som sker i syfte att publiceras i ett grundlagsskyddat medium kommer att påverkas och att även journalister och andra som söker material för publicering bör omfattas av förbudet (sid 17).

Det finns även andra oklarheter i propositionen. Exempelvis finns det inget krav att den fotograferade ska kunna identifieras. Då brottet för åtal föreslås förutsätta angivelse av målsäganden, torde detta medföra vissa problem. Hur ska det inom ramen kunna identifieras vem som är målsägande om det samtidigt inte finns krav på att bilden ska utvisa en konkret person? Hur kan en person bli utsatt för en åtalbar integritetskränkning om det inte går att identifiera personen på bilden?

En annan oklarhet i propositionen avser rekvisitet att bilden ska tas av någon som befinner sig inomhus eller i en bostad. Vad händer om en journalist bjuder in en företagsledare till en mottagning i sin bostad och hemligen fotograferar företagsledaren när denne begår brottsliga handlingar? Detta är inte i företagsledarens bostad men väl i en bostad. En tredje oklarhet rör vad som anges om förverkande. I propositionen (sid. 34) anges således bland annat att t.ex. kamerautrustning ska kunna förverkas, samtidigt som själva bilden de facto finns i ett särskilt lagringsmedium, på samma sätt som bilder eller data i en dator inte finns i själva datorn utan i dess hårddisk eller i annat lagringsmedium, exempelvis i en så kallad molntjänst. Att då förverka kameran blir meningslöst.

Sammantaget medför vad som ovan anförts att Miljöpartiet anser att den föreslagna lagstiftningen är behäftad med sådana oklarheter att den bör tidsbegränsas och att den uppföljning av lagstiftningens konsekvenser regeringen aviserar, i sig inte är tillräcklig. Riksdagen bör därför ge regeringen som sin mening tillkänna att de föreslagna nya bestämmelserna i 4 kap. brottsbalken skall ges en tidsbegränsad giltighet om fem år och följas upp och utvärderas under den tiden, för att därmed bli föremål för förnyat ställningstagande av riksdagen.

Stockholm den 6 mars 2013

Maria Ferm (MP)

Peter Eriksson (MP)

Agneta Börjesson (MP)

Mehmet Kaplan (MP)